

SECRETS DE RIBES

Pregons

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

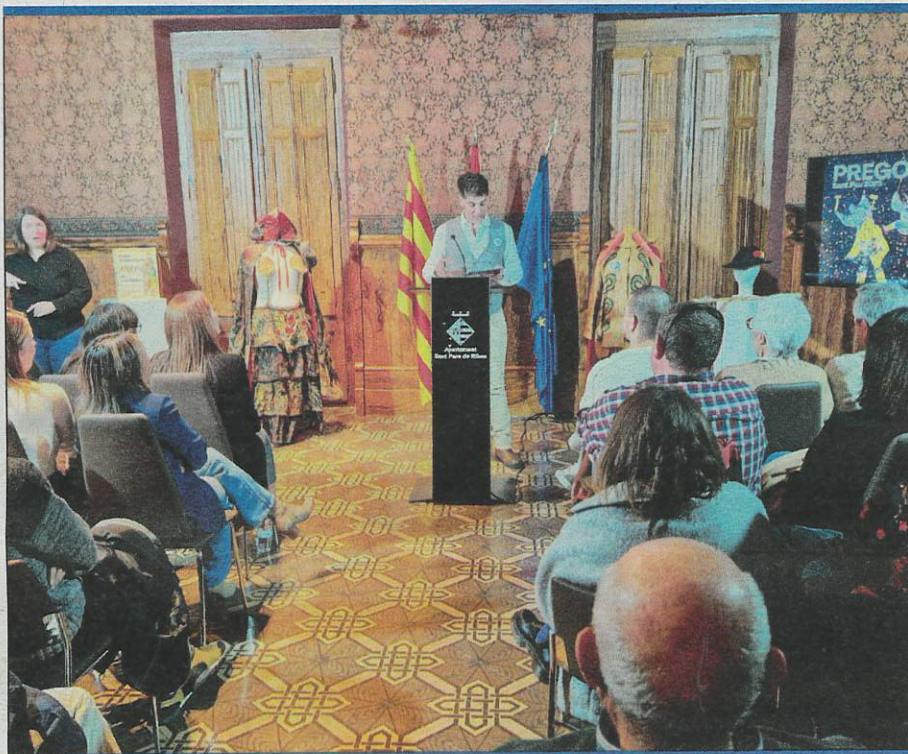
Una trompeta i “se fa saber” era la fórmula d’alerta del pregoner del meu poble ebrenç. A les nits d’estiu, era fàcil que les veritats que s’anunciaven pels carrers arribessin íntegres als familiars de dues o tres generacions que sopaven junts al voltant de la taula. Ara mateix, representa fer un viatge en el temps tornar a aquest record.

De pregons, encara se’n fan al meu poble. Però ara s’emeten per megafonia i s’escampen des dels altaveus situats dalt de tot del campanar de l’església. Així i tot, si no tens les finestres obertes, tampoc no se sent bé tot el que diu la nova agutzil després del toc d’una invariable sardana introductòria.

Però aquest escrit parlarà d’uns altres nuncis. Enguany, per la Festa Major de Sant Pau, hem tingut dos pregoners excel·lents –un a l’Ajuntament i l’altre a l’Ermita– i això em sembla motiu de celebració. De fet, un pregó i un sermó no són ben bé el mateix. El primer és un “discurs literari en ocasió d’una festivitat o celebració”, mentre que el segon fa referència a un “discurs pronunciat per un ministre del culte per a edificació dels assistents”. Òbvia-ment, tots dos van destinats a impactar-nos.

Anem als fets. Dissabte 18 de gener, al Saló de Plens de l’Ajuntament, en Josep Rius i Roig va regalar-nos un pregó divertit i didàctic sobre la història recent de la cultura popular local. En Rius va fer desfilir una pila de cèlebres ribetans en el seu monòleg i se’ns va mostrar com una baula d’un arbre genealògic que ha pivotat, des de lluny, sobre l’amor als elements de la festa.

En el seu parlament també hi van caber reflexions més transcendents sobre el poder que continua tenint la cultura popular com a mecanisme d’ancoratge a una comunitat i com a porta d’entrada per als qui encara no hi estan arre-

Josep Rius, durant el Pregó de Festa Major. (© ROSER TRIQUELL)

Aquestes dues experiències gratificants ens recorden l’enorme importància de poder-nos sentir a gust en un espai on la nostra individualitat es dilueix en l’entramat del grup

lats. A més, va enaltir les confluències creixents en les dinàmiques de base de la vida associativa ribetana. Va ser un acte bonic, molt concorregut i força celebrat pels assistents.

Al cap de justament una setma-

na, el dia 25 de gener, s’esqueia l’Anada a Sant Pau. Que caigués en dia festiu va propiciar que fos una festa amb una animació especial. No va fer gaire fred a la Matinal i la pujada a l’Ermita, a les 9 del matí,

venia tan de gust com una passejada primaveral. L’Ofici va valdre molt la pena. Hi havia una directora que ajudava a entonar les pregàries cantades. No cabia ni una agulla dins del temple i devots o simplement admiradors del ritual vam rebre-hi un regal.

Efectivament, el sermó va anar a càrrec d’un predicador foraster, Valentí Tenas i Bartrina, de l’Abadia de Montserrat. En aquest moment nostre tan trepidant, el primer que ressalta quan escoltes un monjo benedictí és la calma amb què sap sostenir la veu. Aquest senyal ens indica que les paraules que pronunciarà van destinades al nostre intel·lecte. I així va ser, però l’entrada del seu parlament va resultar d’allò més simpàtica: “M’han convidat perquè soc campaner”.

I, a continuació, ens va fer la crònica de les campanes de l’església parroquial, totes elles fent un sol equip en el campanar de la dreta. Ens va descriure els paral·lelismes entre Ribes i Roma i ens va instruir sobre la biografia de Sant Pau, que parlava cinc llengües com a mínim –grec, hebreu, arameu, llatí i copte– i que era un jueu a la diàspora. Nascut a Tars (actualment, Turquia), tenia la ciutadania romana perquè, aleshores, aquella ciutat formava part de l’Imperi romà. Jo en vaig sortir encantada!

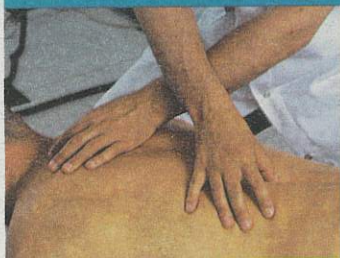
Aquestes dues experiències gratificants contenen la llavor d’un mateix missatge. Ens fan prendre consciència que saber reconèixer potestat a qui parla ens demana generositat i humilitat alhora. Ens recorden l’enorme importància de poder-nos sentir a gust en un espai on la nostra individualitat es dilueix en l’entramat del grup. I ens ajuden a empoderar-nos com a membres d’una col·lectivitat que té una fisonomia que volem preservar, malgrat que sabem que l’eternitat no és mundana: Si la festa pot servir per a tot això, significa que, afortunadament, la festa ens fa millors. ☺

www.quiopracticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor en Quiopràctica i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI... I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

Instagram

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticollis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2a Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

El primer debat filosòfic que vaig mantenir amb mi mateixa va ser just en l'instant en què em vaig adonar que jo tenia per a tothom la mateixa idea exacta de centre geogràfic amb relació a la resta de l'univers. Jo és l'origen de tot. Sense aquest pronom, no hi ha mirada, ni memòria, ni voluntat de res.

Força més tard, al cap d'uns anys, em va arribar la consciència del *nosaltres*. Abans d'arribar a aquest pronom de primera persona del plural, ens hem d'haver fet moltes altres preguntes, però. D'on sóc? Qui m'agrada com es comporta? A qui em vull assemblar? Què em proporciona confort? Trobar respostes a preguntes com aquestes m'ajuda a explicar qui sóc. Ens ajuda a explicar-nos cadascú privatament, un a un, en un monòleg lliure i sincer.

Ara mateix, encara sento l'olor de la pólvora. Toquen quarts de 5 i és dia 25 de gener. De bon matí, he sortit a veure passar la Matinal pel carrer de casa; he pujat a Sant Pau; he intercanviat expressions amb amics, coneguts i saludats; i he fet el vermut amb una amiga abans de tornar a casa. Per la Festa Major d'hivern sento que hi ha un *nosaltres* que m'acull a Ribes. Deu ser per això que em demano cada any permís a la feina per no perdre'm aquest sentiment tan reconfortant.

Sempre passa el mateix per aquesta Festa Major. Es cremen molts petards; el poble s'emboira i fa pudor d'infern; veus cares que tardaràs mesos a retrobar; per un parell de dies, els músics del Penedès esdevenen el gremi més aclamat; el Drac porta penjant de la boca els xumets abandonats; els Gegants i els Cabeçuts comparteixen un camí de terra entre vinyes; i, amb fred o sense, el poble sembla un poble.

En realitat, la tradició i la cultura popular constitueixen una afirmació de nostàlgia col·lectiva. Que

Nosaltres

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Les dues parelles de Gegants, a l'ermita de Sant Pau. (© TERESA TORT)

Què significa ser ribetà o ribetana a hores d'ara? Per què la Festa Major ens ajuda a llegir-nos com a comunitat?

continui sent això –un sentiment comú– té molt de mèrit en un nucli com Ribes, que ha multiplicat per 5 la seva població en les últimes dècades. Què significa ser ribetà o ribetana a hores d'ara? Per què la Festa Major ens ajuda a llegir-nos

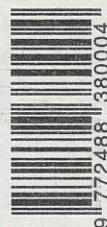
com a comunitat? Jo, que acabo de fer 30 anys com a veïna del municipi, provaré de proposar una hipòtesi del perquè.

Per entendre com és possible que ens sentim que formem part d'aquesta comunitat persones que

no hem nascut aquí, em fixaré en tres detalls relacionats precisament amb la Festa Major. En primer lloc, en els balls populars acostumava a participar-hi qui volia. Per exemple, els meus fills havien pogut ser membres del Ball de Cascavells, del de Panderos, del de les Cintes o del de Diables al llarg de la seva biografia. A més, de vegades, uns o altres hem participat com a voluntaris ocasionals de la cercavila sense haver de presentar cap credencial. Que hagi estat així ha fet possible que als balls hi dansin persones de qualsevol edat, gènere, raça i condició social. I que es mantingui aquesta dinàmica representa una aposta pel caràcter obert d'un *nosaltres* en construcció constant.

A banda de l'acollida que ens ofereix l'entorn, ser d'aquí és, alhora, un gest d'autoafirmació. Em servirà com a exemple el Pregó que va pronunciar Esteve Molero el 20 de gener a la Sala de Plens de l'Ajuntament. Al llarg de 60 minuts, el pregoner d'enguany –nascut a Vilanova i la Geltrú– va fer desfilar davant dels que l'escoltàvem una llarga llista de veïns que, per proximitat o per afecte, l'havien ajudat a trobar el camí de la música. No calia que el públic els haguéssim conegut per imaginar-nos amb emoció quin món ens estava compartint. A través dels seus records vam accedir a unes experiències que expliquen –almenys, en part– el batec del present. Al final, tu també et pots reconèixer en un passat no viscut.

Sigui com sigui, transferir vivències positives és un acte d'amor i ens vincula els uns als altres. Per això, per la Festa Major, els joves que han marxat lluny retornen amb les seves criatures amb la intenció que s'empeltin de l'olor de la pólvora. I els pares joves que viuen aquí no defalleixen en l'acompanyament dels petits que abans de caminar ja saben portar el ritme dels timbals amb els braços i amb el cap. Tarà-tarà-tarà. Tot torna a començar. ➔

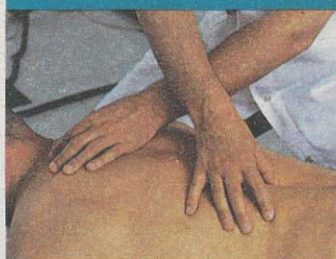

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor en Quiopràctica i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI... I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

Instagram

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hàrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Damunt de l'escriptori tinc permanentment un punt de llibre amb el lema 17 raons. Deixaré en suspens, de moment, sobre què argumenta la campanya en qüestió. I parlaré de la complexitat de les raons.

Concebem la vida com un liti-gi entre la raó i la mística. En els processos de presa de decisions, aquesta pugna es pot tornar àrdua. A la vista de com va el món, però, sovint, el sense sentit deu triomfar per damunt de la lògica imperant.

En podríem fer una llista interminable d'exemples: parelles joves que no es veuen amb cor de tenir un fill i que adopten tres gossos; gent que canvia de feina per guanyar menys diners; persones que es continuen manifestant a favor de la independència contra tots els pronòstics d'immobilitat a la vista; parelles modeliques que se separen; joves que no pretenen ascendir en cap escala social; ciutadans entusiastes que compren piles de novel·les malgrat que no en llegeixen cap...

El punt de llibre que tinc a la taula va també de contradiccions. Va del desig tan popular que el català sigui una llengua viva i vital. Concretament, difon els arguments personals de ciutadans que mostren la utilitat que té el català en les seves vides malgrat que no l'hagin rebut per transmissió familiar. El meu punt de llibre forma part d'una col·lecció de 17 raons diverses, recopilades pel CNL Montserrat, del Consorci per a la Normalització Lingüística. És un intent lloable a favor de la conscienciació col·lectiva per fer del català una llengua d'acollida. Ara bé, parteix de l'experiència real que aquestes 17 persones no troben fàcilment qui els aculli en català.

Les evidències són contundents: quantes persones coneixeu que passen pels carrers de Ribes i que tenen la voluntat ferma que el català tingui un rol rellevant en

17 raons

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Una dona que podria ser catalana. (© LUIS CARLOS DÍAZ)

Estaria bé començar a posar una mica de sentit a la nostra conducta col·lectiva davant de les persones que estan en procés d'adquisició del català

la nostra societat però que no són capaces d'oferir aquesta llengua a tothom? Per què no l'ofereixen a les persones que no la parlen sense cap accent sospitosos o que tenen un fenotip que no es correspon amb el que se suposa que correspon als

catalanoparlants d'origen? Com és que resulta tan difícil aplicar la lògica del benefici comú en aquests comportaments socials inconscients?

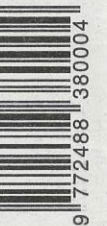
En realitat, quan un catalanoparlant s'adreça en castellà a una

persona racialitzada que li està parlant en català, està prenent una decisió. Està optant per privar aquella persona de progressar en el seu coneixement de català i, alhora, li està limitant el seu dret a usar aquesta llengua. El més dramàtic de la qüestió és que aquest comportament pot estar en oposició total al desig del catalanoparlant que el català sigui una llengua important.

Per poder fer més congruent aquest comportament tan estès amb l'interès que racionalment li assignem al català, ens convindria tenir presents els efectes que provoca aquest canvi sistemàtic al castellà i aplicar un pla per aturar aquesta pràctica. Per començar, cadascú hauria de ser capaç de trobar un relat místic que se sumi al seu pensament lògic. La intenció d'aquesta aliança seria transformar els hàbits personals contraproduents i adoptar-ne uns de nous molt més beneficiosos per a la sostenibilitat lingüística i cultural de la nostra comunitat.

I apunto només una pista del que podria ser un relat místic que ens pot ajudar a fer el salt: "Em mantinc en català no perquè em surt així o perquè em sigui més còmode, sinó perquè vull afavorir que la persona amb qui el compateixo formi part d'un nosaltres obert, amable i sense limitacions". Tan senzill i tan bonic.

A l'últim, no som res més que una barreja indestruïble entre consciència i inconsciència. Ens mou l'interès racional i, alhora, estem subjugats per desitjos inconcrets. I, malgrat que ens decanem cap a una banda o cap a una altra en funció d'una infinitat de circumstàncies, estaria bé començar a posar una mica de sentit a la nostra conducta col·lectiva davant de les persones que estan en procés d'adquisició del català. En aquest tema –i diria que en tots els altres–, la mística té molt més poder del que ens imaginem. ➔

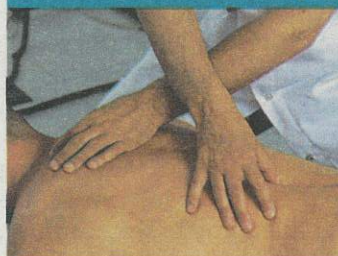

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor en Quiropràctica i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI... I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

Instagram

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi
SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Domònims

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

El nom únic d'una casa evoca el seu passat (a TERESA TORT)

Baixo pels carrers costeruts de Ribes i em salta a la vista, molt de tant en tant, alguna rajola amb el nom propi de la casa esmaltat amb una cal·ligrafia perfecta. De domicilis que afegeixen un domònim a l'adreça oficial, no n'hi ha per tot arreu. En queden en els llocs petits que continuen sent petits i en els llocs grans que encara recorden que havien estat petits. Ribes havia estat petit fins fa unes dècades i manté alguns trets característics d'aquell passat difuminat. No sé si tothom estaria d'acord a pensar que això el fa més valuós. A mi sí que m'ho sembla.

Jo vinc d'un poble diminut, que conserva els noms de totes les cases; fins i tot els de les cases que cauen a trossos perquè ningú no hi posa mai ni un peu. Recordo que vaig fer un treball quan anava a l'institut justament sobre aquest tema. Ma iaia sabia una cançoneteta que amb insistència va aconseguir que memoritzés: "A la una, a ca Llacuna; a les dos, a cal Mocós; a les tres, a ca Frasés; a les quatre, a cal Sastre...". A més, en un poble de la Terra Alta em van explicar que havien publicat una guia telefònica amb els renoms de les famílies perquè la gent localitzés més fàcilment el número que buscaven. A Ribes també s'havia fet algun intent de difusió d'alguns dels comerços més populars en una de les cançons que cantaven les criatures en les colònies dels Xulius. Aquests intents de preservar la nomenclatura particular de les cases ens fan sospitar que col·lectivament se'ls ha assignat valor. Però quin valor i per a qui?

Si Sant Pere de Ribes ha passat de poc més de 2.000 habitants el 1960 a més de 31.000 el 2022, no ens hauria de sorprendre gaire que bona part dels que s'han anat construint el niu aquí durant aquest interval de temps mostrin poc interès a conèixer i a recordar els domònims del nucli que els ha acollit. Per què haurien de tenir curiositat per saber qui era la Magina o on cau can Xicona? De què

La memòria de la comunitat ha esdevingut la memòria d'un petit reducte de la comunitat

els serviria? Quin sentit tindria venerar un passat que no coneixen i que no els inclou? Si ells no tenen un domicili amb nom propi, què els importa que n'hi hagi altres que sí? La vida col·lectiva no s'estanca mai i, en aquests moments,

l'etiqueta que singularitza un clan familiar dins d'una comunitat que s'autoreconeix a ella mateixa no té el mateix sentit que abans. Aquí ja s'hi pot viure sense saludar els veïns de la porta del davant.

Per tant, la memòria de la co-

munitat ha esdevingut la memòria d'un petit reducte de la comunitat. Tant és així que, quan parles amb algú que ha nascut a Ribes i que té les arrels familiars aquí, disposa d'un ventall de referències unívokes que no faciliten la comprensió del relat a qui és nouvingut o a qui s'ha incorporat al municipi durant els anys de l'explosió demogràfica. Podríem arribar a pensar que usar aquests termes marca una frontera entre un nosaltres reduït i un nosaltres expansiu. Com més aviat se'n perdi el rastre, doncs, millor?

Extrapolem-ho. Fem un paral·lelisme amb altres fenòmens culturals. Pensem, concretament, en un cas molt semblant: els topònims. Perdre els topònims d'un territori és considerat un atemptat contra la identitat pròpia. França, posem per cas, ha fet tradicionalment grans esforços per esborrar la fisonomia dels topònims en les llengües històriques que no són el francès. Sabeu on és Bourg-Madame? A la Catalunya Nord. De fet, es tracta de La Guingueta d'Ix, però rebatejada amb la llengua de l'égalité.

En canvi, hi ha una pulsio que ens fa mantenir el que ha donat sentit a la vida dels que ens han precedit. Si sentim aquesta pulsio no ens mostrarem mai irreverents amb el que ha quedat obsolet per l'erosió del temps. És just aquesta força la que bateja en el vídeo de Pau Riba que ha corregut recentment. Amb la seva veu preciosa ens recita des del més enllà un text d'Acorar de Toni Gomila: "Quan jo no hi sigui no sabreu ni què és un baladre, ni un atzeroler, ni un ginjoler, ni un revell, ni una argelaga... Les paraules diuen qui som, on vivim, què valorem i què menyspreem". Cal dir res més?

No caldria, però acabaré amb un desig: que les històries que no hem rebut en herència familiar ens siguin accessibles a través d'un centre d'interpretació o d'un llibret ben escrit. Que ens les expliquin els qui les tenen encara a mà. Que el 2023 ens ajudi a fer extensiva la memòria a tothom! ➡

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiopràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passaig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Maternitats prorrogades

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

En condicions normals, conèixer la realitat no passa de conèixer l'ambient que toquem amb les mans i espiem amb els ulls. Potser d'algunes parcel·les concretes que desperten més el nostre interès, acumulem informació a còpia de lectures o d'escoltar persones sàvies que han dedicat la vida a aquella qüestió. Però estem limitats de coneixements, en general.

Tot i les limitacions que ens imposa el que aprenem per experiència, l'observació atenta del petit món que ens circumda ens desvetlla algunes certeses. Us en conto una. Fa poc, una mare amb criatures petites i jo hem interactuat. Ens hem retrobat al cap dels anys. Comprovar la felicitat i l'esgotament que provoca la criança m'ha fet recordar moments de la meua privacitat. També he fet números. He comparat les edats de la descoberta de la maternitat en el meu cercle pròxim. Només aquesta observació ens indica alguns canvis socials substancials.

Parlaré de tres exemples concrets: ma mare em va portar al món, volgudament, quan tenia 22 anys; jo vaig tindre ma filla gran als 28; la dona de les criatures petites va ser mare, per primer cop, als 37. Podrien ser tres fets anecdòtics, però no ho són. Totes les amigues de ma mare van tenir els primers fills pels voltants dels vint-i-pocs; la gran majoria de les meves amigues van viure el primer part abans d'arribar als 30; les noies que conec que ara tenen fills molt petits estan arribant als 40 anys. Posem-hi unes altres fites: just als 40 anys, ma mare tenia una filla a la universitat; a aquesta mateixa edat, jo tenia una filla que acabava d'entrar a l'institut; la meua coneguda té una filla a parvulari i l'altra a la llar d'infants. Quants canvis pràctics implica aquesta pròrroga en l'edat d'encetar la maternitat? Com afecta en les biografies de les dones aquest fenomen?

Volia pensar una mica més en aquesta qüestió i he buscat dades que m'ajudessin a contextualitzar

Nens jugant en una plaça. (© GLENN EULOTH)

Tenir fills petits en una família o que corrin criatures per les places indica que ens sentim capaços de cuidar-nos i de cuidar els qui hem cridat a la vida

millor l'anècdota. Segons l'estudi *Els grans perquè de la infecunditat a Espanya*, publicat pel Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat

Autònoma de Barcelona, la meitat de dones que no han estat mares ho haguessin volgut ser. Aquestes circumstàncies personals acu-

mulades provoquen que "l'Estat espanyol és el país d'Europa amb una taxa de fecunditat més baixa i lidera el rànquing dels països on els fills es tenen més tard". Aquí, l'anècdota ja es comença a dibuixar com un condicionant social que no parla gaire favorablement de les condicions de vida de les dones en edat reproductiva i dels factors que entorpeixen la criança en general.

Efectivament, segons els autors de l'anàlisi citada, "la decisió de tenir fills no s'improvisa. És el resultat d'un procés d'assentament personal i, la majoria de vegades, conjugal, que descansa en la confiança en el futur". De veritat que no es tenen fills perquè no es té confiança en el futur? O potser, simplement, perquè el present és hostil i la precarietat laboral i l'encariment salvatge de l'habitatge representen una cursa d'obstacles per als qui estan construint la seva emancipació personal? De fet, les implicacions que comporta aquesta realitat –a la qual li hem donat carta de normalitat– són d'una magnitud que encara no hem acabat de calibrar.

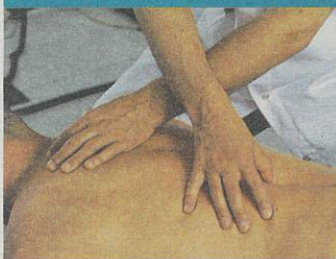
L'envelliment de la població per falta de relleu demogràfic, la importació de població amb unes expectatives de sous poc exigents, l'exportació de joves a la recerca d'una vida millor o el desarrelament comunitari com a horitzó de tantes biografies ens està configurant com una societat poc optimista, amb déficits d'amabilitat o, directament, insegura de si mateixa. Tenir fills petits en una família o que corrin criatures per les places indica que ens sentim capaços de cuidar-nos i de cuidar els qui hem cridat a la vida. Per contra, que no tinguem el coratge de tenir-ne posa en evidència les nostres febleses.

Ser mares/pares en plena joventut per desig personal hauria de ser una opció viable. Que torni a ser un fet normal i corrent és cosa de tots, però. Dels governs i dels que triem els governs, per tant. I malament rai si això ens sembla una utopia. ➔

www.quiopracticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor en
Quiopràctica i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI... I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

Instagram

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2a Passatge de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Quan s'acaba un any, miro enrere. Trobo útil girar la vista i fer el càlcul del que ha passat. En cas que no tinguem una collita generosa de raïm o que no puguem sumar els guanys de les vendes de cap mercaderia, sempre hi haurà peripècies o triomfs que podem apilar just al final del calendari.

Jo sóc molt de comptar-ho tot. Cada desembre faig números.enguany hauré escrit set o vuit contraportades a L'Eco de Ribes, una trentena d'apunts al meu blog, deu articles al digital Racó Català i unes quantes cròniques sobre jornades de formació. I altres coses que no sé si sortiran algun dia a la llum. De totes les paraules que ajunto en línies, que formen paràgrafs, que omplen pàgines, la major part són textos argumentatius que volen mostrar algun punt de vista en concret. La llengua és el meu tema recurrent en la majoria dels casos. A més, em dedico a fer formacions en directe sobre la importància d'usar el català en l'entorn professional.

Si sumo tots els esforços verbals –escrits i orals– que hauré acumulat en dotze mesos per persuadir dels beneficis d'adoptar el català o de mantenir-s'hi fidel, podríem dir que gairebé em podria considerar una *predicadora* del català. En concret, argumento a favor de la causa lingüística de les llengües minoritzades i ho faig partint de la premissa que un món més favorable a totes les llengües i les cultures serà també un món més pacífic i més just. Obviament, aquestes idees no són un descobriment meu, sinó el fruit de milers de lectures al llarg dels anys, de centenars d'espais de reflexió acadèmica i de desenes de debats intensos en l'àmbit laboral. Però per què us explico tot això? Tinc un motiu per fer-ho.

Un dels elements indispensables per poder argumentar beneficis o posar de manifest inconvenients sobre qualsevol aspecte que vul-

guem abordar sempre serà fer-se preguntes abans de dir o escriure res. Per això m'ha impressionat tant una frase atribuïda al meu admirat escriptor José Saramago que vaig llegir no fa gaire: "He après a no

intentar convèncer ningú. La feina de convèncer és una falta de respecte, és un intent de colonització de l'altre". Les he hagut de rellegir diverses vegades, aquestes frases, abans de posicionar-m'hi totalment

Convèncer de què?

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Mítig amb 50.000 altaveus. (© ERIC DEERAN)

Hauria de ser fàcil veure que no totes les voluntats són igualment legítimes. I pensar que totes ho són ens porta a un món on guanyen els Bolsonaro i els Milei

en contra.

Si fos possible tenir davant meu el Premi Nobel de Literatura del 1998, voldria demanar-li només tres respostes. *Intentar convèncer* equival a *compartir idees*? El respecte de l'altre inclou l'acceptació de l'apologia dels valors antidemocràtics? L'altre engloba qualsevol conciutadà independentment de la voluntat de comprensió dels fets socials que mostri? Com que he llegit abans algunes novel·les de l'autor, jo m'imagino que el missatge de Saramago es basa en la idea que tothom té dret a la dissidència i a la llibertat de pensament. I en això coincidiríem sense cap mena de dubte.

Ara bé, en vista dels mecanismes per manipular la informació que ens arriba a la ciutadania, no m'agrada gens la possibilitat que les paraules de Saramago es puguin interpretar com una deslegitimació de l'esperit crític o del debat públic. I, per preservar aquest debat, hauré de baixar –per força– a l'arena de l'argumentació i, amb més o menys entusiasme, hauré de sostenir unes idees raonades en contraposició a unes altres que volem posar en dubte. I, en aquest sentit, haver pensat molt abans sobre un tema ens posiciona millor en la casella de sortida de qualsevol col·loqui o disquisició. Intentar convèncer, doncs, fins i tot podria ser lícit.

En realitat, l'únic retret que li faria a Saramago seria que, en el seu eslògan, no hagués pres en consideració els motius pels quals volem sumar adeptes a un corrent d'opinió. Hauria de ser fàcil veure que no totes les voluntats són igualment legítimes. I pensar que totes ho són ens porta a un món on guanyen els Bolsonaro i els Milei, que pugen a fer mítings a la palestra amb 50.000 altaveus que els amplifiquen.

I ara paro de comptar i us deixo que penseu el que vulgueu d'aquest article meu, en què us he volgut convèncer que ens interessa argumentar a favor de les causes que no volen fer mal a ningú. ☺

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor en Quiopràctica i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI... I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

Instagram

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticollis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi
SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª M Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Nines

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Els ninos pelats ens entrenen per cuidar criatures. (© DGEERT)

Podríem descriure l'evolució econòmica del país només fixant-nos en les joguines i la manera de jugar de cada generació

Per raons de feina, visito botigues de joguines. De vegades, hi vaig a fer fotos i les publico a les xarxes. Al lloc del món on hi ha més diversitat i intensitat cromàtica és en aquest tipus d'establiments. De vegades, fins i tot les venedores es vesteixen de colors. Quan hi entro, se me'n van els ulls darrere de qualsevol objecte. Hi ha tantes coses que em fan goig!

Jugar és un verb que va néixer amb les paraules. Qui juga imagina, riu, busca amics. Jugar ocupa un lloc important en la vida de les persones. Potser per això, al nucli de Ribes, ara mateix, es poden comprar joguines en dos llocs; no cal anar a Vilanova ni a Barcelona per trobar una bona oferta d'objectes lúdics. Diria que no us podreu comprar unes botes d'aigua, unes ulleres 3D o un micròfon per gravar una cançó en comerços locals. En canvi, un regal per jugar el trobareu. I no ara que hi ha tanta gent que hem vingut a viure al poble, sinó dècades enrere també. Les meves amistats recorden que en aquella època hi havia ca la Magdalena – justament, a la ubicació actual de La Joguina –, on posaven el patge de cartró-pedra perquè la gent hi tirés cartes quan s'acostaven els Reis de l'Orient. Després va obrir can Pau Artigas, al carrer del Pi, i més tard a can Gabaldà i a can Fonoll també oferien jocs entre tot el que hi venien. El comerç lúdic té, doncs, una mica d'història a Ribes i esperem que en continuï tenint malgrat que una part de la població s'està aviciant a fer les compres virtualment.

Parlant d'història, si em remuntes als records que hem intercanviat en la nostra família sobre com jugaven els nostres avis i els nostres pares i els comparo amb la manera com jugàvem amb les amigues quan jo era petita o com jugaven els meus fills fa quinze o vint anys, m'adono que podríem descriure l'evolució econòmica del país només fixant-nos en les joguines i la manera de jugar de cada generació. De tot el ventall d'entreteniments que podríem observar, en triaré un:

les nines. Ma iaia no va rebre gairebé cap regal quan era petita; un any els Reis li van portar una taronja, però era per menjar. Quan jo l'escoltava, li venia vagament a la memòria una nina de drap que li va

cosir sa mare amb retalls de roba vella en la qual no devia quedar cap rastre de color. Més endavant, la meva mare retallava nines dibuixades en fulls de paper; els podia canviar el vestit perquè a cada fi-

gureta li pertocava un lot de recanvis amb estampats diferents. A més, amb sa germana petita compartien una nina de cartró de tres pams; surten totes tres en una foto de l'àlbum genealògic. En canvi, durant els anys en què els Reis em portaven joguets a mi, vaig acumular potser fins a tres o quatre ninos pelats que eren ben bé una rèplica dels bebès humans —ai, el meu Nenuco!— i, a partir de l'entrada de la nostra societat en l'òrbita de la cultura ianqui, vaig rebre amb entusiasme una Nancy preciosa; fins i tot, ja tocant la preadolescència, em van arribar una Barbie i un Ken. Pel que fa a la infantesa dels meus fills, resulta difícil fer un resum de l'arsenal de presents acumulats. Cada any per Reis podien caure fins a tres nines. Increïblement, algunes van sobreviure els embats dels jocs compartits i van salvar la cabellera esquivant les estisores de ma filla. Les guardo ben protegides en capses, per si algun dia tinc nets.

No sé què ho fa que encara m'agradin les nines. Quan entro a les botigues de joguines per feina, me les miro i me les compraria per poder-les tocar una estona. Fa pocs dies en vaig veure unes de molt reals, d'un material dolç, que feien bona olor. No ploraven; volien amor i prou. No cal ser psicoanalista per relacionar aquesta fal·lera amb l'instint maternal. De fet, de la nina esparracada de ma iaia fins a la legió ninotaire de la meua prole hi ha un mateix fil conductor: ens entrenem des de molt aviat per reproduir-nos, per atendre les criatures fràgils que ens han de sobreviure.

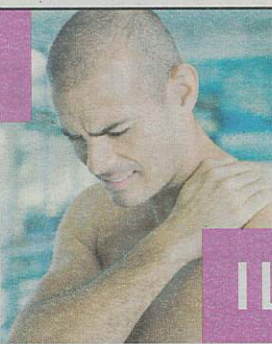
Mirant només els anys que coneixem per experiència directa o per la memòria oral que hem heretat, constatem que com a comunitat hem canviat moltes maneres de comportar-nos. Hem passat de la penúria a una certa esplendor que ara deixa entreveure el cul del got. Per si de cas, farem bé de guardar nines, perquè els jocs intemporals no moren mai i, com deia ma iaia, "qui guarda sempre té i menja quan vol".

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiropràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Trasllats

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Via secundària d'un lloc remot. (© TERESA TORT)

**Canviar de parets ens fa viure en un parèntesi;
ens fa somiar que podríem viure diferent. De fet,
vivim diferent durant uns dies**

Per raons pràctiques hem anat afinant amb el pas del temps la capacitat de classificar-nos en calaixos que tenen un nom enganxat a l'exterior. La taxonomia és una ciència relliscosa, però. Les persones canviem. Ens agrada canviar. Sempre tenim un peu fora del calaix on ens han col·locat.

Per exemple, a tot arreu s'usa una etiqueta que distingeix entre població nòmada i població sedentària; històricament tenia més sentit que no pas ara, aquesta distinció. Així i tot, la globalització ha fet que cada vegada hi hagi més individus sols que fan una vida nòmada; que no acaben de trobar un reclam prou fort per arrelar-se en un indret o que viuen desconectats del seu entorn. Alhora, trobem els qui canvien molt de residència però que s'esforcen a crear vincles allà on van. Aquest últim cas l'il·lustra molt bé Stefanie Kremser en el llibre *Si aquest carrer fos meu*, que ens ajuda a comprendre com ens impacten els llocs que habitem a través de la seva experiència personal en vint-i-quatre adreces.

Més enllà dels estils de vida, classifiquem els trasllats en dos grups: els vitals i els efimers. En el primer cas, canviem de lloc, de companyia i de projecte biogràfic. En el segon, només canviem d'espai per un temps limitat. En el meu cas, que he tingut onze domicilis, el que sempre m'ha resultat més costós ha estat dibuixar el mapa al voltant de la residència nova: on anar a comprar, quines activitats aprofitar, per quins carrers traçar els desplaçaments, a qui poder saludar... A més, al costat d'aquests canvis majúsculs, cada any acumulo trasllats minúsculs d'uns quants dies: principalment, les estades d'estiu al poble. Canviar de parets ens fa viure en un parèntesi; ens fa somiar que podríem viure diferent. De fet, vivim diferent durant uns dies: saludem unes altres persones, comprem en aquella botiga, passem per uns altres carrers, el cel que ens saluda de bon matí té un altre marc. Però sabem que un dia s'acabarà.

En aquest sentit, una de les temptacions en què resulta fàcil caure és pensar que tot el que és efímer té més valor. No ens arribem a cansar de veure el cel del lloc d'estiu.

Les rutines duren poc, allí. Ja ens n'enyorem sense haver fet les maletes. Ai, quan hi podrem tornar! Va així. Sucumbim a l'excepcionalitat. Ara bé, el racó que ocupem els dies

de cada dia també val molt. I retrobar-lo fa que ens adonem que hem construït una llar amb insígnies penjades al rebedor que expliquen qui som. Podria ser d'una altra manera, la nostra llar, però nosaltres l'hem fet com és. Joan Margarit, a *Animal de bosc*, hi afegeix un matís més substancial encara: "Els llocs on sustentem la nostra vida / sempre són els més durs perquè és on queda / tot el que té a veure amb estimar".

Afortunadament, de trasllat, en tenim un altre permanentment a l'abast: el que vivim mentalment. Els llibres ens mouen. Anem a l'altra punta de món o coneixem un moment històric que ens queda molt lluny només passant pàgines amb els dits –o desplaçant la pantalla d'algun artefacte–. Com és que no aprofitem més el poder que ens posen a l'abast les històries que ens regalen els llibres? Nosaltres tenim límits físics que ens situen en una població i que ens permeten –excepcionalment– desplaçar-nos a altres bandes durant un lapsus de temps. Però la companyia dels llibres ens fa semideus. Només cal triar amb qui volem fer un tros de camí i fer-hi! Podem entrar en el pensament dels protagonistes d'històries que mai no viurem i mimetitzar-nos-hi. A través de l'amulet que tenim entre mans, la nostra biografia s'enriqueix. Fer-ho al nostre ritme, en la nostra intimitat i sense filtres no té preu.

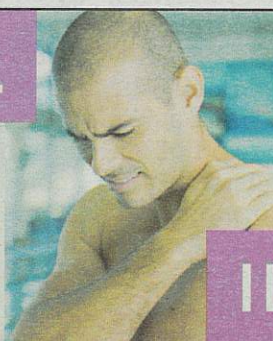
Durant l'estiu que tancarem aviat, cadascun de nosaltres haurà viscut trasllats diversos. N'hi haurà que han assumit un trasllat majúscul. La majoria haurem fet trasllats minúsculs: des de Ribes a llocs coneguts o des de Ribes a llocs estranys. Molts haurem compaginat la corporeïtat dels moviments amb la vivència mental de vides alienes que ens han entretingut o que ens han deixat petjada. Cadascun de nosaltres haurem patit amb una intensitat distinta la calor terrorífica i haurem reprès el camí d'abans amb una aparença semblant però diferents per dins, perquè els trasllats ens alteren ineludiblement. ☺

www.quiopracticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiopràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hernia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

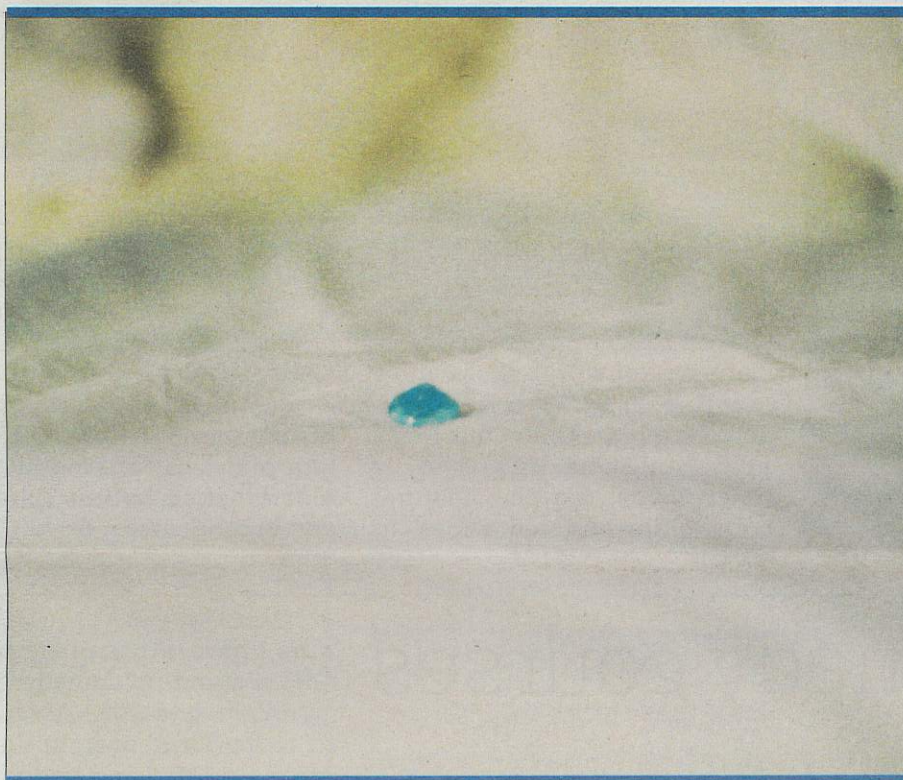
SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2n Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Dol perinatal

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Albat significa vestit de blanc. (© MIKAYLA HUSTING)

**Reconèixer que el dol perinatal
s'ha de viure sense tabús representa,
a hores d'ara, un primer pas**

Quedar per sortir a buscar la posta de sol és una acció bonica de fer. Resulta engrescador encaminar-se cap a l'oest a l'hora pròxima en què s'acomia da l'estel que ens il·lumina. En els mesos d'hivern, abans de les sis de la tarda, el podem veure submergir-se darrere la carena més propera, amb una resplendor discreta i silenciosa. Amb una amiga ho vam fer no fa gaire i durant el trajecte vam conversar llargament sobre un tema del qual jo no havia tingut ocasió de parlar gaires vegades: el dol perinatal.

La meua amiga és infermera i ha treballat durant dècades a la Maternitat dels Camils. Ha viscut en directe les primeres hores de vida de molts nadons, ha atès les mares inexpertes i també les més experimentades, però, al mateix temps, ha intuït des d'una certa distància el dolor de les que, juntament amb la parella, han hagut d'afrontar la fatalitat de la mort del fill no nascut o el decés insuportable del nounat. El dol perinatal fa referència justament a la vivència posterior a la interrupció de la gestació a partir de la vint-i-dosena setmana d'embaràs o bé a la de després de la mort de l'infant de pocs dies de vida. La comprensió del món ens ve de l'experiència acumulada i, sentint-la parlar a ella, aquest concepte agafa una textura tangible.

Durant el passeig que ens anava acostant al crepuscle, em va explicar com havien anat canviant els protocols d'atenció de les mares que ingressaven a l'habitació de l'hospital sense criatura i que, després de les cures pertinents, marxaven cap a casa de buit en el sentit més ampli de l'expressió. Inevitablement, vam recordar el dolor de les persones properes que havien viscut aquesta vivència traumàtica. I vam estar d'acord que la nostra cultura encara no sap gestionar aquesta experiència. De fet, no sabem gaire com ens hem de comportar davant de les persones que passen per una situ-

ació com aquesta ni què s'espera que facin els membres de l'entorn més proper als progenitors. Calen paraules o més aviat cal silenci? En tot cas, sembla que ara comencen

a haver-hi iniciatives diverses que ofereixen suport professional a les persones afectades. Reconèixer que el dol perinatal s'ha de viure sense tabús representa, a hores

d'ara, un primer pas.

En efecte, venim d'una tradició que ha minimitzat aquestes pèrdues. Ens han ensenyat, en general, a no mirar el que fa mal i a passar de puntetes sobre el que infligeix una gran pena. Però les morts dels qui tot just havien començat el primer tros de biografia han ocorregut des de molt antic i –com tothom sap– amb molta més freqüència que no pas ara. De fet, ens cau ben a prop la necròpoli coneguda com el Pla dels Albats, dins del conjunt monumental d'Olèrdola. Excavades directament en la pedra, s'hi poden veure centenars de tombes, moltes de les quals van servir per enterrar nens i nadons durant l'alta edat mitjana (segle X). Els rituals són antics perquè el desconsol també ho és.

I la prova fefaent que les pèrdues dels fills no nascuts o de poc temps de vida han anat acompanyades d'hermetisme és que la mateixa paraula *albat* –etimològicament, vestit de blanc– no s'usa popularment. I, en lingüística, el que no té nom no existeix. En contrast, en l'obra de Manuel Baixauli trobem diverses referències a aquest mot; en la seva primera novel·la, *L'home manuscrit*, fins i tot dona nom a un dels personatges. En concret, en un diàleg entre Viu i Albat, aquest darrer diu: "pensa, germà, en mi: projecte abandonat, pel·lícula velada, veu no enregistrada, nom sense rostre. (...) Només tu dibuixaràs el teu futur, aquell futur que jo no he tingut i que tu pots aprofitar o malmetre". Que poc que costa d'entendre la reflexió d'aquesta veu imaginada, veritat? Precisament, la tristesa que conté es concentra en la nostàlgia del que ha estat impossible que arribés a succeir.

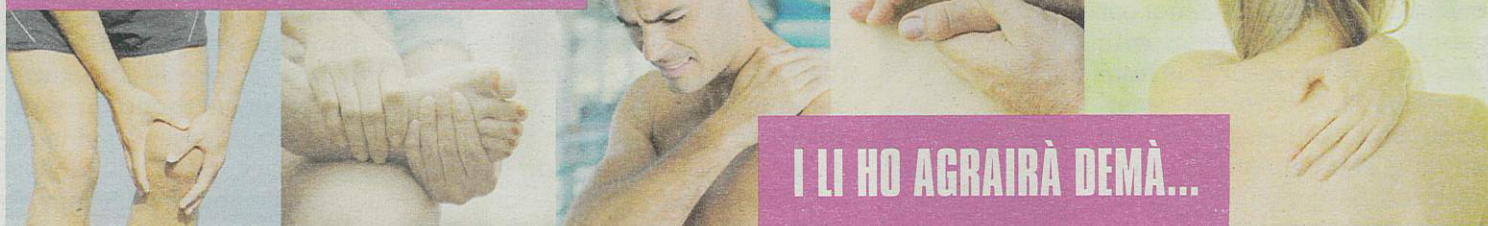
Al capdavant, tal com el dia comença amb l'alba i creix la llum fins que arriba l'hora de la posta, així esperem que nosaltres i els que ens envolten puguem gaudir del món. Col·lectivament, però, potser haurem d'aprendre a acompanyar millor un dol que té un nom nou, però que ve de molt lluny. ☺

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiopràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

'Memento mori'

TERESA TORT I VIDELLET
@teresà_tort

Obres d'autors estoics. (© TERESA TORT)

Malgrat la insistència de l'estoïcisme en la conveniència de ser conscients del que vivim en cada moment, resulta més fàcil relaxar-se

times que viuràs. I, a pesar de tot, això no canvia res. Tot continua avant per als qui no estan tocats directament per la fletxa. En el millor dels casos, hi ha un clic que sona al teu cervell i que il·lumina l'escenari on et mous habitualment. Aleshores, l'olor de casa, la veu dels que t'envolten, l'enyorança dels que no tens al costat, el gust del dinar que has fet... prenen rellevància.

Malgrat la insistència de l'estoïcisme en la conveniència de ser conscients del que vivim en cada moment, resulta més fàcil relaxar-se. Deixar-se portar i anar tirant. Ara bé, per als estoics no es tracta de gaudir de la vida al màxim seguint la consigna del *carpe diem*; es tracta de trobar sentit al que anem fent. En tot cas, la pròpia experiència ens ensenya que costa més guiar-se pel *memento mori* que abraçar el *carpe diem*. Per què? Massa lucidesa enlluerna, potser. Per això, sortim a la pista fent equilibris entre els desitjos que no arribem a abastar i les condicions que ens defineixen.

Una de les frases cèlebres de Sèneca afirma que "no és pobre qui té poc, sinó qui desitja massa". Què en podem extreure, d'aquesta reflexió? Que no és bo tenir aspiracions? Que ens hem de conformar amb els fets que s'interposen en el nostre camí? No respondrem per Sèneca. Jo diria, simplement, que els desitjos són la gasolina de les il·lusions i que convé no perdre la capacitat d'aspirar a obtenir algun benefici per les nostres accions. També diria que no tenir motivacions t'aboca fàcilment a l'apatia. I, al mateix temps, em sembla indispensable apreciar el que tenim: la salut, els dies que comencen i s'acaben, les persones que ens fan costat, les coses bones que som capaços de fer... Fins i tot, els errors que cometem.

Vindran molts dissabtes rutinaris si tenim sort. Comprarem i menjarem. Perdrem el temps fent la migdiada. Recordarem el que hem viscut i els que ens han acompanyat. Farem plans modestos o somiarem truites. I tindrem la certesa que tot això serà un regal. ➔

El dissabte és un dia ple de rutines. Ens aixequem, ens vestim amb roba còmoda, esmorzem i sortim a caminar. Fem un cafè davant del mar. Anem a comprar i ens tanquem a casa a fer rentadores. El dissabte és un dia sense previsions, però agradable.

El 16 d'octubre era dissabte. Comprava fruita en una botiga del poble i em va cridar l'atenció una dona que plorava mentre l'encarregada l'acompanyava a la part del magatzem. "No s'espanti abans d'hora" —li anava dient. Just quan vaig arribar a la caixa per pagar es van sentir més plors. I uns crits que esborronaven. La caixaera feia una cara desenaixada. Els clients ens miràvem perplexos. De seguida vam saber que a la senyora li acabaven de confirmar que son fill era mort. Es veu que, mentre ella s'esperava a l'establiment que arribés per ajudar-la a carregar la compra, ell va tenir un accident amb el patinet elèctric. Va caure estès a terra i no es va tornar a aixecar més.

Aquell dissabte al matí, algú com tu s'havia aixecat al matí, s'havia posat roba còmoda, havia esmorzat i havia sortit amb el patinet. Però per a aquell algú no va ser un dia qualsevol perquè ja no tindrà mai més un dissabte ple de rutines. Segurament, cap dels que érem allí no ens vam mantenir aliats a aquell fet. Una mort així és una sotragada.

Aquell dissabte al matí vaig arribar a casa carregada com un ruc. Tenia solcs marcats a les mans pel pes de les bosses. M'havia cansat una mica i tot. Però de què em podia queixar? Al cap d'una estona, a la tauleta de nit del meu fill vaig trobar el llibre que està llegint, una obra de filosofia estoica que s'ha comprat fa poc. Me'n parla, de l'estoïcisme. Justament, un dels lemes d'aquests filòsofs és *memento mori*: recorda la mort. És a dir, sigues conscient del que fas en cada moment. Gaudeix-ne, accepta-ho o rebel·la-t'hi en contra, però no facis com que no passa res. La vida no dura per a sempre. Aprofita el temps —proclamen els estoics— i,

mentre siguis viu, sigues bo. Aquestes idees tenen 2.000 anys i no han perdut gens de vigor.

Obviament, veure passar la mort tan a prop espanta, encara més

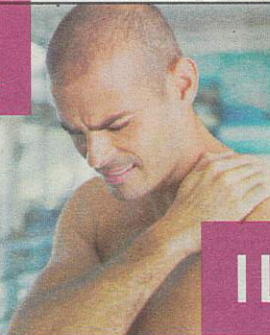
quan és tan imprevisible. De cop i volta, veus clarament que estem aquí de pas. Que les hores d'un dissabte al matí que havia de ser intranscendent podrien ser les úl-

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiopràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2a Passaig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

Amics

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Una taula parada per als amics. (© TERESA TORT)

La collita amistosa de final d'estiu suma hores de conversa i unes quantas unces de complicitat

En el moment de picar aquestes ratlles encara faig vacances; és agost. Quan es publicui aquest escrit, però, ja haurem tornat a pujar a la roda que volta al ritme dels horaris laborals. L'estiu funciona com un parèntesi: és un cedi el pas al final del carrer o un estop abans d'incorporar-se en una via perpendicular. Tenim temps per pensar, per avorir-nos o per escenificar alguns desitjos que necessiten calma. També és l'època en què floreixen les relacions d'amistat que potser han estat hivernant durant els mesos anteriors. Per vacances ens trobem amb els amics: fem sopars junts, anem a llocs on ens encanta tornar, programem alguna activitat extraordinària... Potser simplement quedem per parlar perquè tenim un escenari per compartir durant una estona: la platja, la casa pròpia, un camí, una taula de restaurant.

Per això m'agraden, juliol i agost. Encara que no ens hàgim allunyat gaire del domicili habitual, ens sentim afortunats si al capdavant podem fer un inventari variat de les relacions que hem alimentat durant aquests dies de pausa: hem parat taula a uns quants grups; hem franquejat la porta de diversos domicilis que ens han acollit com a hostes; hem explorat el paisatge per trajectes que desconxiem juntament amb persones que formen part de la nostra xarxa social... La collita amistosa de final d'estiu suma hores de conversa i unes quantes unces de complicitat. Com a mínim als adults, aquest període ens ajuda a revalidar les relacions perquè es mantingui el caliu durant les etapes de desconexió que ens imposen les obligacions. Tenir amics és una sort. En tot cas, la dita popular diu que "els bons amics es compten amb els dits". Cal cuidar-los i, alhora, sentir-nos correspostos; mostrar-los que hi podem ser quan convingui i, per anar bé, confiar-hi igualment. Tot i que la fórmula magistral està a l'abast de tothom -triem algú per empatia i cuidem aquesta relació per voluntat pròpia-, podria ser

que l'amistat sincera anés cara en el mercat de les relacions personals. Tenir amics demana atenció i necessita uns ingredients indis-

pensables: temps, ganes, generositat, paciència...

Durant aquest agost especialment productiu en trobades ami-

cals al meu entorn, he après a valorar encara més els vincles que vénen de molt lluny i els que s'han anat trenant últimament. Hi he reflexionat. Viure moments intensos amb les persones que apreciem ens adorna la vida; entendre per què algú actua d'una manera determinada, ja que ens hi hem apropiat encara més, fa fortes les relacions; constatar que aquella amiga prepara coses expressament per acontentar-nos ens commou. De totes maneres, en el terreny de joc de les interaccions humanes també hi ha lloc per a les decepcions. Com més contacte, més coneixença: en positiu i, previsiblement, també en negatiu. En aquest sentit, una de les sensacions més tristes que podem viure en el marc d'una relació és la de constatar que les expectatives d'una banda i una altra són massa divergents. L'equilibri resulta un ingredient preat perquè l'amistat tingui vigor.

Finalment, de tots els moments que hem viscut recentment, em quedo especialment amb el comentari de l'amfitriona de la festa de seixanta anys en el moment en què ens va agrair la presència als que hi havíem assistit: "Em sento molt afortunada de veure que m'estimeu tant". L'amor com un do superior; com una font que rega el jardí on hem collit les roses de l'amistat. Em quedo igualment amb els preparatius d'una expedició sorpresa d'uns amics que ens volien mostrar un escenari de memòria històrica que no s'anuncia en els itineraris per a viatgers. I em quedo amb el gust del vi d'elaboració pròpia que ens va regalar una companya de feina quan la vam visitar al seu mas, en l'etiqueta del qual hi ha escrits uns versos minúsculs de Jordi Coca: "A l'eixida de casa / hi ha una olivera / que té raó".

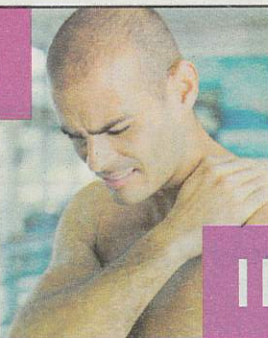
La generositat hauria de tenir raó. Hauria de ser natural entre persones que han decidit compartir un tros de trajecte. Ara més que mai necessitem formar part d'una xarxa consistent; sentir-nos importants per a la nostra gent. ➔

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiopràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

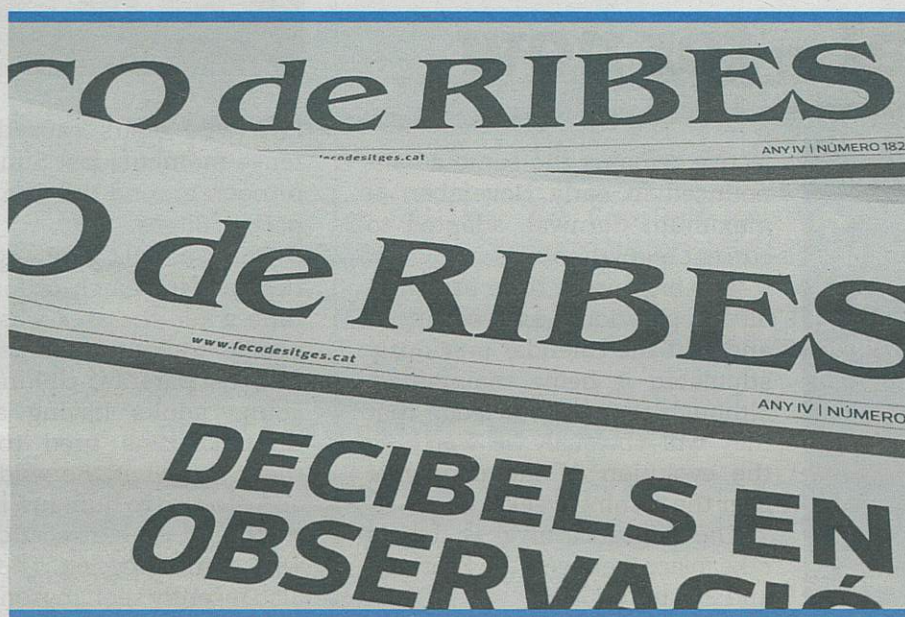
SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª ➔ Passeig de Gràcia

SECRETS DE RIBES

'Scripta manent'

TERESA TORT I VIDELLET
@teresa_tort

Portades de 'L'Eco de Ribes'. (© TERESA TORT)

Escriure i llegir constitueixen un reducte d'espiritualitat pagana en un món ple de déus ateus

Fem i desfem sense trencar-nos gaire el cap. I això ens facilita el trànsit pels llocs on ens movem habitualment. Però de vegades tenim l'oportunitat de fer coses més singulars; potser fins i tot, algun acte excepcional. I encara que no sapiguem explicar per què, aquests actes ens il·luminen.

Escriure és una activitat singular per a mi. ESCRIC per gust. I, del que publico, guardo amb satisfacció especial les contraportades que han anat apareixent durant els últims quatre anys en aquest setmanari. De fet, soc un membre més d'un club sense seu oficial: a L'Eco de Ribes, ara mateix hi escrivim vuit contraportadistes. Fa quatre anys n'érem quatre però ara en som vuit. M'encanta anar a buscar el setmanari cada divendres per llegir l'article que tanca el plec de fulls que expliquen el que passa en el nostre entorn més proper. Hi trobo informacions que no m'arribarien d'una altra manera. Això deu ser el que hi busquen els lectors en general. En tot cas, a mi m'agraden especialment les contraportades. No hi ha tema preestablert en aquesta última pàgina. Simplement hi trobes una veu que parla. És un tipus de text que no és pròpiament periodístic, ni tampoc literari, ni propagandístic, ni assagístic. Consisteix en un còctel irrepetible a gust de l'autor.

De totes maneres, tot el conjunt fa molt de goig. Per això justament, a la 21a Nit de les Revistes i la Premsa en Català que atorga l'APPEC, L'Eco de Sitges ha estat guardonat amb el Premi a la millor publicació no diària. Aquest premi deu omplir d'orgull el seu director, Magí Fortuny i Poch, i tot l'equip que el fa possible però que també esquitxa de satisfacció els que hi contribuïm d'una manera o una altra. Igualment és un premi als lectors, perquè són els que en justifiquen l'existència. En una societat on la comunicació ha esdevingut tan virtual i efímera mantenir una aposta com un setmanari en paper —encara que també digital—

constitueix una proesa. Que les paraules d'aquestes pàgines no se les endugui el vent ens fa contents, per tant.

Llegir és una altra activitat sin-

gular per a mi. Llegeixo per gust. I cada dia rebo el Rodamots [rodamots.cat]. És un missatge de correu electrònic que explica el significat d'una paraula i la transcriu en un

parell de contextos. Al final sempre recull una frase memorable. El 3 de desembre n'hi havia una de Joan F. Mira que fa entendre l'abast del poder de la literatura: "Vinguen els temps que vinguen, el llibre serà encara el gran vehicle: les paraules escrites, sobre pàgines de paper, o sense paper, i si pot ser ben compostes, correctes i netes. La vida és breu, però afortunadament l'art —l'art d'escriure i de llegir— és tan extens que ens permet ser moderns i antics, homes i dones, infants i ancians, i habitants de qual-sevol època o país". Dit en altres paraules: la literatura ens fa viure altres vides, ens allarga la vida que tenim o ens la fa més intensa.

Ara bé, l'oferta literària cada vegada resulta més inabastable. Tant és així que sovint els lectors naveguem desorientats en un mar ple de novetats i de recomanacions fervoroses. Però no es pot llegir tot i, alhora, hem de mantenir intacte el gust per la lectura. Per tant, hem d'aprendre a abandonar allò que no ens interessa i a recrear-nos en els textos que ens satisfan. En aquest sentit, un dels gèneres en què cal tenir un olfacte especialment ben entrenat és en la poesia. Som lectors afortunats si un poema ens commou, si fa de clau que obre la porta d'una veritat difusa, si ens ajuda a recordar el que hem viscut. Alguns versos, a més, busquen canviar el món. Hi ha poesia que vol provocar efectes en el lector, que el vol moure del lloc mental on és. Tal com afirma Antoni Ferrer, un altre dels contraportadistes d'aquesta casa, en la seva sorprenentment perlocutiva obra electrònica *Usa'm, musa* [salnitre.com]: "si no et toca, si no et toca de veritat, per què vols llegir un poema?". Efectivament, la poesia és la més colpidora de les literatures si podem connectar-nos-hi de ple.

En suma, escriure i llegir constitueixen un reducte d'espiritualitat pagana en un món ple de déus ateus. En tot cas, tant si sou practicants del paganisme poètic com si no, que les festes de Nadal us siguin profitoses. ☺

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiropràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticollis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi
SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

Aquest no serà el millor estiu de la nostra vida. Ni els que hem pogut fer vacances no les hauréu viscut amb la placidesa d'altres anys. Les contrarietats estan a l'aguait i els noticiaris anticipen infortunis. Però només que haguem tingut ocasió de moure'ns d'escenari, n'estarem agraïts.

Jo no he viatjat a cap banda. De fet, ben pocs coneguts meus s'han enlairat dalt d'un avió i han travessat el cel per damunt de les ciutats i dels pobles atrapats en la incertesa d'un món desconegut. La majoria ens hem desplaçat en cotxe o en tren a una distància prudencial, per anar i tornar en un mateix dia si calgués. I així i tot, canviar d'espai afavoreix vivències singulars.

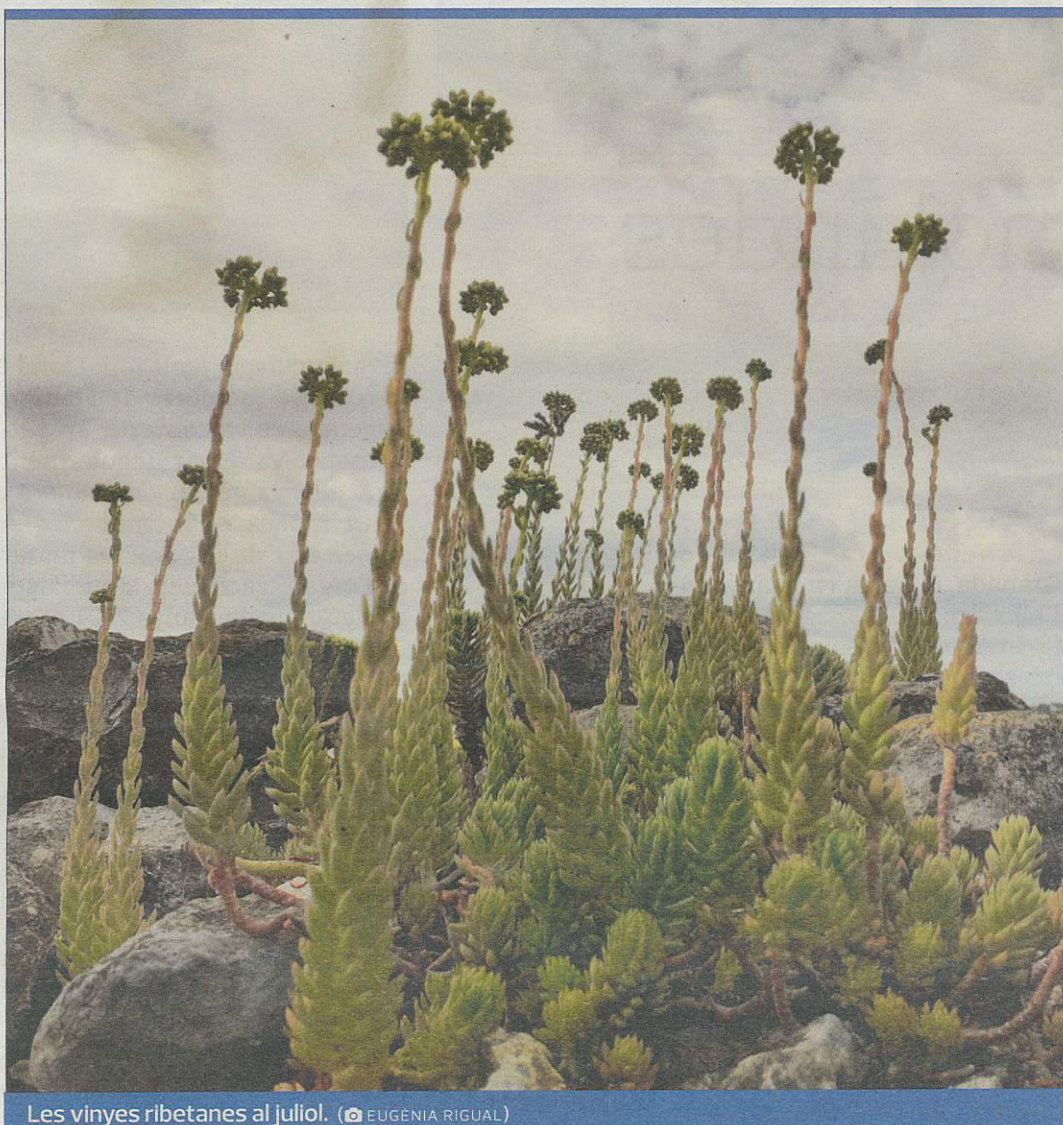
Si hagués de dibuixar el mapa del meu estiu, hi marcaria tres indrets: el mar de Sitges, els camins entremig de les vinyes ribetanes i l'Ebre de sempre. Cada dissabte de juliol, de bon matí, hem baixat amb dues amigues a la platja; amb un bon para-sol, tres cadires i uns biquinis que delataven la blancor del nostre cos. Hem trobat en cada expedició els mateixos veïns al voltant del mateix quadrilàter: una parella octogenària a la dreta i un grupet familiar de tres a l'esquerra. Nosaltres hem conversat durant hores davant de la mar encalmada i ens hem sentit afortunades. Pels camins de Ribes, hi hem transitat des del maig aprofitant el retorn a la vida exterior però també en les primeres hores de molts matins d'estiu; amb companyia o amb sense, però preferiblement amb les bones persones amb qui compartim la vida o el gust per fer-la més bonica; la parella o les amistats que ens acompanyen a través dels anys que van passant. En tots aquests trajectes les vinyes han exhalat una bellesa canviant davant de la nostra mirada reposada. Per fi, l'agost i les vacances han significat el retorn al poble, arran del riu que ha estat el marc invari-

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET @teresa_tort

Estimar és un lloc

Les vinyes ribetanes al juliol. (EUGÈNIA RIGUAL)

able de tots els nostres records més llunyans. I cada dia l'Ebre s'ha despertat plàcidament amb una lluentor que emmiralla les muntanyes i el bosc de ribera en una superfície obstinada a arribar fins al mar.

En cada moment que vivim, les circumstàncies exteriors ens condicionen poc o molt. És fàcil

Si ens veiem reflectits en un espai deu ser perquè nosaltres hi projectem una part del que ens agradaria ser, és a dir, el nostre perfil millor.

que tinguem la il·lusió que som sempre la mateixa persona que ens pensem que som, contravenint l'evidència que el que passa al nostre voltant ens transmuta quan té prou força. Ens adaptem als canvis i, alhora, els canvis ens perfilen un contorn nou. Per això, també els llocs on passem el nostre temps ens marquen en certa manera. De fet, un paratge bell adorna la nostra existència. Potser ens commou i ens crea la il·lusió d'elevat-nos per damunt de la nostra fragilitat. Potser, fins i tot, ens sentim imbuïts per la seva bellesa. Podríem parar-nos a pensar com ens afecten, els llocs que ens acullen. O en altres paraules, qui som al mig de la muntanya més verda que mai hem vist? Qui som en la penombra d'una catedral gòtica observant els murs centenaris? Qui som damunt del llit amb els ulls oberts esperant la son? Qui som entre les parets on treballem moltes hores cada dia, en cas que tinguem la fortuna d'estar en actiu?

En tot cas, si ens veiem reflectits en un espai deu ser perquè nosaltres hi projectem una part del que ens agradaria ser, és a dir, el nostre perfil millor. Si hi ha llocs que ens defineixen és perquè hi projectem el nostre amor. Aquest estiu, com altres vegades, jo l'he projectat en un tros de mar sitgetà, en els recorreguts entre vinyes i a la vora del meu riu. Però no ho he dit amb el convenciment ni amb l'emoció que Margarit ha posat en aquests versos: "Estimar és un lloc. / Perdura al fons de tot: d'allí venim. / I és el lloc on va quedant la vida."

Tant de bo tots tinguem un lloc o dos o tres on puguem sentir-nos com a casa. Diguem-los en veu alta per fer-los més reals, parlem-ne amb els que ens vulguin escoltar, guardem-los en un racó del cor i en la sala més ben il·luminada de la nostra memòria. Serem més feliços tenint-los presents si ens tornen a recloure o si els infortunis ens passen més a prop. Deixem-nos estimar per algun lloc. ☺

www.quiropacticabarcelona.com

Alain Chiappinelli Doctor
en Quiropràctica i el seu Equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Tortícolis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2º Passeig de Gràcia

Als nostres dies la religió ha estat substituïda pels aforismes. Exagero, és clar. En tot cas, en un entorn accelerat, ple d'incerteses i heterogeni per antonomàsia, les idees breus i clares són com un agafador on apuntalar-se.

Qui no coneix la Divisa de Maria Mercè Marçal? Són només tres versos que es poden enarborar com una bandera als balcons de les cases o als perfils personals de les xarxes socials: "A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona./ de classe baixa i nació oprimida./ I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel." De què ens parla la poeta en aquesta sentència concisa? Del valor que atorga a tres punts de partida desfavorables, que, precisament per això, permeten un posicionament vital de defensa dels més dèbils.

Concretament, però. A què ens referim exactament quan parlem de debilitat? Com la identifiquem? Si mirem al nostre voltant, observem diferents tipus de condicions precàries: ser pobre, no tenir reconeguda plenament la teva identitat nacional, viure en un barri o en un territori marginal, desentonar en un context masclista o homòfob, no tenir accés ni a llegir ni a escriure, pretendre viure en una llengua minoritzada... De fet, en una mateixa persona o en un mateix grup d'individus es poden concentrar diversos factors que entorpeixen les possibilitats de benestar al llarg de la cursa vital. Com més dificultats es concentren en les mateixes persones, més vulnerables esdevenen. El patiment s'hi acarnissa.

Ara fixem-nos que s'han consolidat expressions populars que estigmatitzen una manera de ser poc valorada socialment: Sembles de poble. Sembles de pagès. Parles com un camioner. Baixes d'Arbeca. No tens on caure mort. Etcètera. Són petites condemnes per als qui el vent no els bufa de cara. Potser qui les diu ni tan

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET

Perifèries

Des del contorn tot queda més inaccessible [Nick Tiemeyer a Unsplash]

sols les percep com una ofensa i per això les repeteix inconscientment sense ànim d'infringir dolor. Però si et sents proper a alguna d'aquestes realitats — Ribes era un poble de pagesos fins fa quatre dies, veritat? — de seguida t'adones de la càrrega negativa que contenen aquestes frases fetes. Per tant, segons la classe social, segons la identitat nacional, segons el lloc de

residència, segons el gènere i l'orientació sexual, segons el bagatge cultural o segons la filiació lingüística que tenim ens situem al centre o a la perifèria de la realitat imperant. I —no ho cal dir!— des del contorn exterior tot queda més inaccessible.

Per contra, la traductora i escriptora d'origen eslovè Simona Skrabec reivindica el concepte de fragilitat en les seves reflexions culturals i literàries. Segons ella, la fragilitat ens serveix per explicar-nos a nosaltres mateixos des de la perifèria de les realitats no hegemòniques però també és útil a l'hora de trobar la part positiva d'haver d'anar a remolc dels altres, ja que aquesta condició ens indueix a combinar el valor i la feblesa. Distinguem-nos una mica més en aquesta idea de trobar algun aspecte positiu a la debilitat. D'on surt l'empatia? Podríem dir que surt de la comprensió de les adversitats de l'altre. Així doncs, la mirada des d'alguna tanca perifèrica ens hauria de fer sentir més propers als que arrosseguen dificultats, encara que no siguin exactament les mateixes que les nostres.

Tornem als aforismes abans d'acabar. El polític, filòsof i sacerdot Lluís Maria Xirinacs va deixar-nos escrita una reflexió semblant al que hem dit fins aquí: "Lluitarem contra el fort mentre siguem febles i contra nosaltres mateixos quan siguem forts." Ens convidava —és clar— a no deixar mai de mirar el món amb els ulls dels dèbils. A observar la vida des d'alguna de les precarietats que sembla que els humans som incapaços de fer desaparèixer del tot.

Potser només és una simple il·lusió, però confio que des de la perspectiva de la feblesa les persones i les comunitats tindrem més precaució a no combatre les formes d'existir divergents. La fortalesa de la debilitat haurà d'ajudar-nos —com sempre ho ha fet— a barrejar-nos els uns amb els altres avançant pel mateix camí.

**Com més dificultats
es concentren en les mateixes
persones, més vulnerables
esdevenen**

RESTAURANT I MASIES PER A REUNIONS I ALTRES ESDEVENIMENTS CORPORATIUS

Estarem encantats de dissenyar una proposta per al teu esdeveniment.

Més informació:
Tel. 938 964 765

www.clubhouse27.com
grupos@clubhouse27.com

Masia Cal Mingo
Masia Pairal ~ Can Parès
Restaurant ClubHouse27

[/clubhouse27](https://www.instagram.com/clubhouse27)

Baixar a Barcelona amb autobús fa que et trobis amb amics i coneeguts. Pel poble no et veus gaire, però vas a la capital i sempre coincideixes amb algú. La ciutat ens fagocita. Per posar un exemple, quan ens trobem amb en Jordi, tenim conversa assegurada. Com l'altre dia, que vam parlar de les seves gallines.

A casa seva tenen tres gallines. Les d'ara són molt noves i encara no han après a dormir al joquer. De les velles, li va costar molt desprendre-se'n. Ara ningú no mata gallines per a consum propi; qui les sabia degollar amb un ganivet esmolat i, a més, tindria coratge per fer-ho? Així doncs, va haver d'anar al mercat de Vilafranca i preguntar-li a un venedor ambulat d'aviram si les hi compraria. Li va dir que sí, si eren bones. De les dues que n'hi quedaven només n'hi va pagar una perquè l'altra tenia un bony sospitós al ventre; venda tançada per 0,50 cèntims. De fet, el seu interès era vendre un maldecap, no pas una gallina. Per tant, en Jordi va quedar content. A més, se n'hi va quedar tres de joves. Són gallines ponedores, que ponen tres ous a la setmana.

Potser no us ho creureu, però es veu que el venedor de Vilafranca té una clientela que no se l'acaba. T'has d'esperar estona que et toqui el torn a la seva parada. D'aus, no en compren només els pagesos de tota la vida, sinó també una part de la població musulmana de la rodalia. Uns i altres són practicants de vells costums: criar animals a casa, sacrificar-los, eliminar-ne tot el que no és comestible i trossejar-los. Per tant, l'arribada de migrants ha reviscolat la puixança d'aquest negoci.

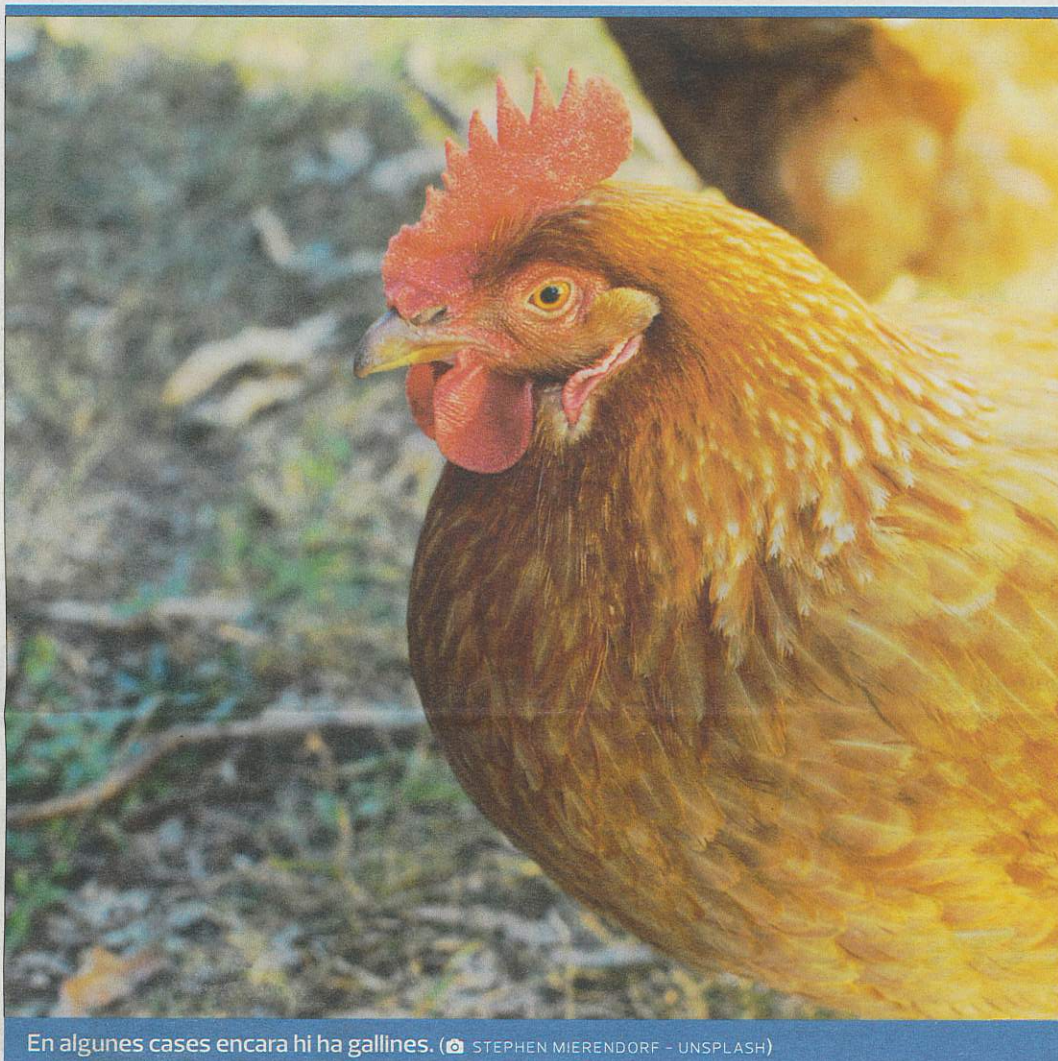
Mentre tot això tan autèntic passa al mercat setmanal dels dissabtes a la capital de l'Alt Penedès, la majoria dels residents de la població musulmana de la rodalia viuen totalment aliens a aquesta realitat. La majoria aprofiten el cap de setmana per anar en cotxe

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET

Les gallines i l'atzar

En algunes cases encara hi ha gallines. (© STEPHEN MIERENDORF - UNSPLASH)

a les grans superfícies dels afores i es proveeixen de safates de pit de pollastre a punt per arrebossar. El món modern ens ha portat cap aquí. Però l'altre món continua existint, encara que cap dels compradors dels grans supermercats costaners en tingui constància. Simplement, són realitats divergents.

Ara que parlem d'això, per a mi les gallines ponedores repre-

senten un record molt potent. En teníem a casa i ma iaia em feia anar al galliner a plegar-hi els ous cada dia. Recordo que de vegades encara eren calents perquè els acabaven de pondre. També matàvem gallines de tant en tant. A mi em semblava un espectacle molt trist però hi havia de participar per força: em tocava aguantar enèrgicament les potes de la gallina que ma iaia degollava fins que es dessagnés del tot. Ja no ho he tornat a veure més, tot això. Però em fa certa gràcia que ben a prop d'aquí encara es practiquin aquests rituals. Hi ha algú que està fabricant els seus records del futur mentre ajuda a sacrificar una bèstia que no sap escapar-se.

Al capdavant, tota aquesta anècdota m'ha fet pensar en la física quàntica; en les probabilitats que fan creuar vides allunyades, en l'atzar que posa biografies molt distintes en un mateix escenari. En les portes que s'obren i que es tanquen quan explorem camins nous. De Ribes a Vilafranca hi ha tot just 20 quilòmetres. Però aquesta distància no vol dir res. De vegades, mons que es toquen contenen cadascun per la seva banda estils de vida i valors culturals que no s'assemblen gens. De fet, sense saber ben bé com, ara mateix maneres de viure noves n'han desplaçat d'altres d'autòctones que venien de molt antic i, al mateix temps, han entrat en joc totes unes altres pràctiques que han traspassat fronteres. Per tant, malgrat la força dels patrons imperants, tenim al voltant persones que tenen una conducta diferent, bé sigui perquè han mantingut tradicions del territori bé sigui perquè provenen d'una altra tradició.

Per cert, sense la trobada fortuïta amb en Jordi no sabria tot el que ara sé. Ningú havia previst que ens trobaríem i que parlàrem de les gallines. L'atzar ho va fer possible, la qual cosa també ha fet possible -de passada- que aquesta història hagi arribat a les vostres mans. ☺

Tota aquesta anècdota m'ha fet pensar en la física quàntica, en les probabilitats que fan creuar vides allunyades i en l'atzar que posa biografies molt distintes en un mateix escenari

RESTAURANT I MASIES PER A REUNIONS I ALTRES ESDEVENIMENTS CORPORATIS

Estarem encantats de dissenyar una proposta per al teu esdeveniment.

Més informació:
Tel. 938 964 765

www.clubhouse27.com
grupos@clubhouse27.com

Masia Cal Mingo
Masia Pairal ~ Can Parés
Restaurant ClubHouse27

[/clubhouse27](https://www.instagram.com/clubhouse27)

Trepitjar la terra de l'abrupta llera de la Riera de Ribes, des del pont vermell de Les Parellades fins a l'alçada de Església vella, és un privilegi. Una activitat que no val diners i que tens sempre a l'abast pot semblar que no tingui gaire valor, però qui hagi fet aquest recorregut compartirà la idea que és una passejada molt bonica. Hi trobes altres vilatans que hi passegen gossos i, de vegades, grupets d'entusiastes preadolescents que fan itineraris improvisats amb les bicicletes.

A les places del poble també s'hi congreguen noiets que xuten la pilota o grups mixtos que assagen l'ofici de vendre quincalla amb uns inestables aparadors de carró. Veure jugar als parcs criatures vigilades pels adults ja no resulta tan sorprenent. Ara bé, aquestes congregacions espontànies de menors no acompanyats que passen temps junts compartint activitats lúdiques em semblen un indicador molt significatiu del benestar d'una població. Jugar al carrer és realment un gran privilegi, encara que no hi parem gaire atenció.

No cal ser antropòleg per saber que el joc és una activitat humana universal. A totes les cultures els petits i els grans s'han entretingut jugant des de l'inici dels temps. Per tant, hi deu haver alguna raó poderosa que ens ha predisposat a competir llançant pedres a l'aigua o a saltar una corda sense entrebancar-nos. De fet, els especialistes de les ciències socials ens farien una llista ben llarga dels beneficis que aporta jugar i, així i tot, sembla que aquesta activitat ha perdut naturalitat en entorns urbans. Sort dels patis de les escoles i dels esplais dels cap de setmana!

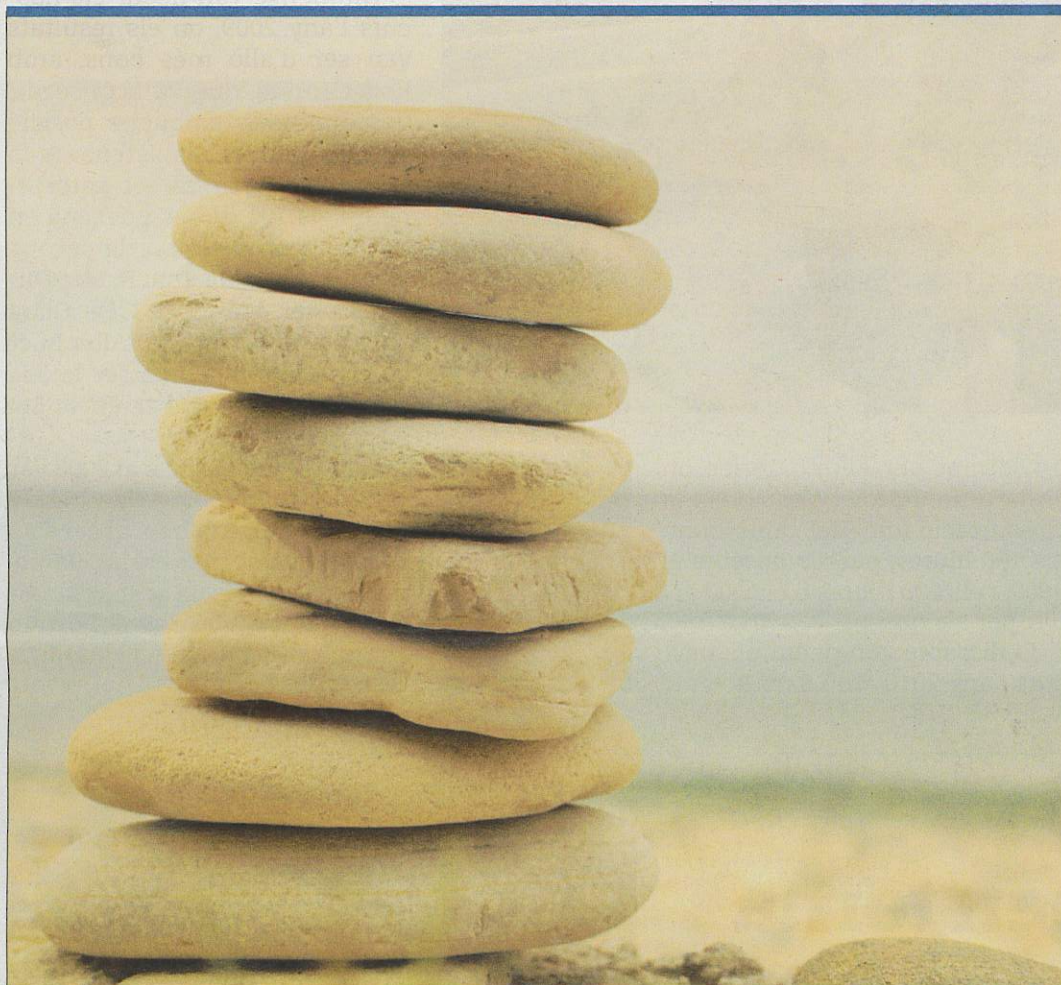
És evident que tot el que forma part del lleure canvia força d'un escenari urbà a un entorn rural o semirural i, per descomptat, d'una època allunyada en el temps al moment en què vivim ara. I malgrat que s'ha estès la

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET

Pedra, paper, tisora

El poder lúdic de les pedres és inesgotable. (© IVA RAJOVIĆ (UNSPLASH))

idea que tot el que s'esdevé a les ciutats i en el temps contemporani és més evolucionat, hi ha moltes evidències que ho contradiuen. És això justament el que intenta dir-nos Joan F. Mira en aquestes paraules: "Em ve una angúnia molt gran quan penso que, potser, la història de la humanitat es divideix en dues etapes desiguals: la llarguissi-

ma en què els xiquets han jugat amb canyes, pals i pedres, fang i fulles; i l'altra, en què només juguen amb plàstics, maquetes i altres artefactes de jogueteria."

En realitat, per recaptar tots els beneficis que proporciona el joc ens calen algunes condicions bàsiques entre les quals no hi ha ni la sofisticació dels estris per als jugadors ni l'acumulació d'objectes lúdics. A hores d'ara, les possibilitats de gamificació d'una pedra no s'han esgotat encara. Ni tenir molta joguina per triar assegura una diversió contínua. En canvi, algunes condicions són essencials per facilitar un entorn lúdic: per exemple, el temps. Tal com ens recorda insistentment Salvador Cardús, la gestió del temps determina el benestar personal. Així doncs, els nens necessiten perdre el temps cada dia per créixer sans i, segurament, els adults també hauríem de reclamar el dret a fer coses inútils.

Finalment, si fem l'exercici personal de recordar els nostres jocs infantils, ens retornen les imatges dels amics i de les persones que feien possible que ens ho passéssim tan bé que ha-guem acabat reservant una còpia d'aquells moments en l'àlbum mental del nostre neocòrtex. El joc compartit ens ha ajudat a construir la nostra biografia, a escriure el relat del que som, a establir un vincle amb els llocs en què hem estat i, sobretot, a teixir la complicitat amb els que ens han acompanyat en les hores de ficció autogestionada.

Lamentablement, a hores d'ara hem anat arraconant el joc de la nostra quotidianitat perquè ens hem avesat a entretenir-nos sols: com a espectadors passius, interaccionant amb una màquina o fent partides al solitari. Tornar al joc col·lectiu segurament ens faria més feliços. No compta amb què juguem, sinó amb qui i, també, quantes estones. Per tant, propiciem les trobades lúdiques de petits i grans. Aprofitem els espais del nostre voltant. Invertim temps jugant! ➔

El joc compartit ens ha ajudat a construir la nostra biografia i a escriure el relat del que som

RESTAURANT I MASIES PER A REUNIONS I ALTRES ESDEVENIMENTS CORPORATIS

Estarem encantats de dissenyar una proposta per al teu esdeveniment.

Més informació:
Tel. 938 964 765

www.clubhouse27.com
grupos@clubhouse27.com

Masia Cal Mingo
Masia Pairal ~ Can Parés
Restaurant ClubHouse27

[/clubhouse27](https://www.instagram.com/clubhouse27)

Aparcar al pàrquing exprés de l'aeroport ha esdevingut un costum en la vida d'alguns. Entrar, descarregar l'equipatge del qui se'n va, abraçar-se intensament, resumir els consells imprescindibles i tornar a marxar veloçment de la terminal significa, en realitat, quedar-se i esperar; i després, relacionar-se a través de missatges breus, només ocasionalment simultanis.

Els joves han crescut amb una pulsio per escampar la boira ben lluny. S'ha difós un relat robinsonià que una bona biografia cal escenificar-la en paradisos remots o en cultures distants. Viajeros por el mundo. A banda d'aquesta constatació, n'hi ha una altra d'igualmente evident: la necessitat obliga. El 50% d'atur juvenil a l'Estat expulsa la joventut cap a altres llocs en què la precarietat no estigui tan estesa. Entre una cosa i l'altra, qui troba feina i es queda sembla que s'està perdent alguna cosa: que renuncia a l'irrenunciable. Viatjar és molt bonic però no sembla opcional.

Curiosament, aquesta generació que ha perdut tan poc temps escrutant mapes mundi i estudiant manuals de geografia té a l'abast el món sencer: en els intercanvis reals o en les interaccions virtuals. Ara com mai s'ofereixen estades d'estiu, Erasmus, voluntariats internacionals i modalitats múltiples de moure's per altres realitats. Adolescents que mai no han imaginat mentalment un lloc hi aterren, s'hi instal·len i s'empelten de la idiosincràsia local. La seva forma de coneixement passa per l'experiència individual i concreta. De què serveixen, doncs, els aprenentatges teòrics en aquest paradigma?

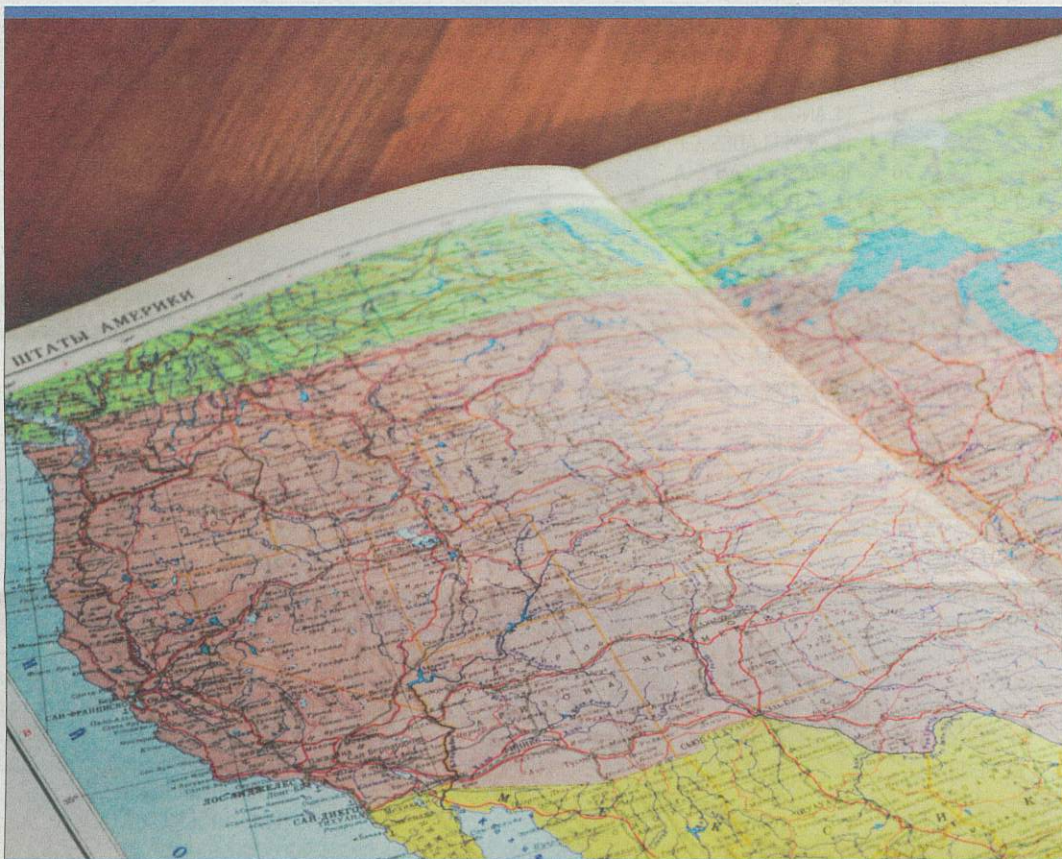
En canvi, els qui anem a acompanyar als aeroports vam assumir altres estàndards educatius. Sense saber per a què, apreníem llistes ordenades de rius europeus, de capitals d'estats, de llacs immensos, de mars interiors i d'accidents geogràfics varis.

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET

Manuals de geografia

Els mapes il·lustren els diferents camins a recórrer. (© JOHN-MARK SMITH)

Per exemple, sempre he guardat a la memòria aquesta trilogia d'estrets danesos: Skagerrak, Kattegat i Sund, que separen el mar Bàltic i el mar del Nord. O bé un altre duet: l'estret de Bòsfor i el de Dardanels, que separen el mar Egeu, el mar de Màrmara i el mar Negre. Mai hi he estat. Potser no els veuré en la tota la vida. Però igualment em continuaran acompanyant encara que no arribin a tenir cap utilitat pràctica.

Sense saber per a què, apreníem llistes ordenades de rius europeus, de capitals d'estats, de llacs immensos, de mars interiors i d'accidents geogràfics varis

I què? De fet, no els vam aprendre perquè hi haguéssim d'anar. Vist des d'ara, m'agrada pensar que vam guardar-nos tot això per poder tancar els ulls i veure dibuixat el món.

Si tirem més enrere, en la generació dels avis dels que ara s'enlairen mar enllà, la instrucció escolar arribava a uns resultats ben escassos, sobretot a les zones rurals. Anar a l'escola servia amb prou feines per aconseguir l'autonomia suficient per llegir, escriure i comptar. Tenim gent gran al nostre voltant que no poden comprendre un mapa. És així. Ara bé, tots els elements del seu món quotidià tenen un nom precís: les muntanyes, les rieres, les masies i, fins i tot, els arbres, les flors i les bestioletes que corren soltes per l'espai. Coneixen el que veuen i el que toquen com no hem estat capaços de fer-ho els que hem vingut després. Són els savis sedentaris.

Qui podria recitar el nom de les masies ribetanes, qui coneix les rieres que travessen el terme, qui és capaç d'identificar els ocells que travessen el cel en primavera? On és Can Baró de la Cabreta? Per on passa la Riera de Jafre? Quin aspecte té un rossinyol? I la pregunta més important: quantes persones senten curiositat per saber-ho? Aquests interrogants obtindrien resposta positiva, és clar. De totes maneres, probablement bastantes persones més ens sabrien ubicar la Ruta 66 dels EEUU o ens indicarien en quines ciutats es poden visitar museus Guggenheim. Per cert, encara ens faltaria comprovar qui té més amics escampats per la Terra. Qui obtindria aquest rècord?

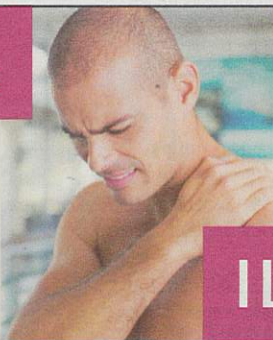
La conclusió és òbvia: no hem sabut sumar. No n'hem sabut prou, com a mínim. La mirada més completa s'aconsegueix mirant amb amor i amb interès el que tenim en primer terme; després podent fixar la vista a l'horitzó i endevinant què hi ha just a l'altra banda; finalment, establint aliances als llocs on viatgem. Conèixer fa estimar. ☺

www.bcnchiro.com

Dr. Chiappinelli i el seu equip

CUIDI LA SEVA ESQUENA AVUI...

I LI HO AGRAIRÀ DEMÀ...

SALES INDIVIDUALS • ÚLTIMA TECNOLOGIA • DISSABTES OBERT

Estrès | Insomni | Fibromiàlgia | Hèrnia Discal | Dolor Lumbar | Torticollis | Ciàtica | Migranya | Dolor de Cervicals | Escoliosi | Artrosi

SITGES Tel. 93 811 01 01 Rafael Llopart, 74 (al costat de platja Sant Sebastià) BARCELONA Tel. 93 487 50 35 Pau Claris, 139 3r 2ª Passeig de Gràcia

La nit del 6 de gener de 1994 vam venir a dormir a Ribes per primera vegada. Després d'uns anys de residències itinerants, ens havíem embrancat amb un petit pis nou que mirava al Montgròs i que ens havia de descobrir les millors postes de sol que havíem vist mai. Aquest gener farà vint-i-cinc anys d'aquella primera nit.

Abans de traslladar-nos aquí internet no existia a la nostra vida. Per això, vaig buscar al Diccionari d'Alcover-Moll, que tenia a l'abast, quines pistes donava de la nostra destinació. Només en vaig obtenir una frase breu: "poble de 2.000 habitants situat a 4 km de Sitges (Penedès)". L'edició final del DCVB era del 1962 i això significava que en poc més de 30 anys el poble havia multiplicat per set la seva població. Però aquella pista no ens va fer sospitar que es tractava d'un avís del que continuaria passant els anys següents amb una dinàmica imparable. Efectivament, des de l'última dècada del segle XX, tot el municipi de Sant Pere de Ribes ha passat de tenir prop de 14.000 habitants a tenir-ne més de 30.000 de censats. Un creixement espectacular, que es concreta en la incorporació de 500 nous veïns anuals de mitjana en aquests últims vint-i-cinc anys, que nosaltres hem conegut.

Qui pot arribar a conèixer tantes persones cada any sense parar? Com havien estat anteriorment les vides dels que han volgut transformar-se en ribetans? Han canviat d'alguna manera pel fet de tenir un domicili 08810? Què tenim en comú tots plegats a part del codi postal?

Si anem a les estadístiques de població, el padró municipal de 2017 ens diu que un 81% de la població ha nascut fora del municipi. Dit en altres paraules, només un 18,90% dels ribetans són totalment autòctons. La majoria dels que hi hem arribat en un moment o altre procedim d'altres municipis catalans (45,5%); una altra

SECRETS DE RIBES

TERESA TORT VIDELLET

Els altres ribetans

David a Flickr (<https://www.flickr.com/photos/seltaeb/>)

part important són originaris de diferents bandes de l'Estat espanyol (17,5%) i, finalment, un bon grapat han vingut de molt més lluny (18%). Entre aquest últim grup, hi predominen els que van néixer al Marroc, a l'Argentina, a França, a Romania, al Regne Unit i a Bolívia per ordre d'importància numèrica. Però aquests llocs d'origen representen només la meitat dels 5.292 ribetans nascuts a

l'estranger. En suma, vivim envoltats d'una gran diversitat de trajectòries vitals.

Viure en un poble divers no se'ns fa estrany, però. Perquè els pobles petits i mitjans i les ciutats mitjanes i grans del país són igualment heterogenis des del punt de vista demogràfic. Aquí ho notem amb més detalls potser. Per exemple, fa unes dècades et feies un tip de salutar coneguts i amics per la Festa Major i ara et sorprenen les tantíssimes cares anònimes; si vas a la piscina de tant en tant potser no coincidiràs amb ningú amb qui posar-te al dia; mentre dorms al teu seient de l'autobús de Barcelona sentiràs com a mínim tres llengües simultàniament... Alhora, però, resisteixen espais que faciliten la confluència: les botigues de sempre, les escoles i els instituts, les biblioteques i les entitats i, per als més inquisits, les organitzacions de participació política. Afortunadament, també tenim L'Eco de Ribes i el paisatge de vinyes i garrofers que ens obre camins explorables.

En aquest punt, ens podríem fer encara una altra pregunta: quants anys calen per esdevenir ribetà o ribetana de debò? És una qüestió que té moltes respostes, és clar. Particularment, després d'un quart de segle, ja sóc ribetana del tot; per antiguitat i també per emoció. Però la meua identitat sempre serà mestissa, encara que vingui de tan a prop com de la ribera de l'Ebre. En realitat, com a molts dels vilatans que ens trobem pel carrer, el fet d'haver triat viure aquí ens converteix en migrants; en "els altres ribetans" parafrasejant l'obra més coneguda de Paco Candel, *Els altres catalans*. Vist, però, que hem acabat constituint una aclaparadora majoria, seria bonic que contribuíssim a la comunitat amb tot el que puguem oferir-li. Si ens hi hem quedat volent-nos-hi quedar, fem que d'aquí a molt de temps continuem sentint que hem pres una decisió encertada.

Un creixement espectacular que es concreta en la incorporació de 500 nous veïns anuals de mitjana, en els últims vint-i-cinc anys

RESTAURANT I MASIES PER A REUNIONS I ALTRES ESDEVENIMENTS CORPORATIS

Estarem encantats de dissenyar una proposta per al teu esdeveniment.

Més informació:
Tel. 938 964 765

www.clubhouse27.com
grupos@clubhouse27.com

Masia Cal Mingo
Masia Pairal - Can Parès
Restaurant ClubHouse27

/clubhouse27